



ձԻԼՏ ԺԲ .

ԹԻԻՐԻՍՏԱՍ ՄԵՔԹԵՊԼԵՐ

ԹԻԻՐԻՍՏԱՍ . օլան Հայ Աւետարանական լար միւնիթադամ վէ ֆայտէրի մէքթէպլէրէ մալիք օլմադ . խթէրլէր իսէ , դատիմտէն գալմա «թէ» վէ «—» լ . պաղլանմամալը տըրլար : Վադատ Եարգ Էհալիսի Էսքի տաթթլէրինի խթէրլէր կիւնիւք վէ խթէրլէրիք իլէ անիֆէք կիւնիւք վէ խթէրլէրիք իլէ զրէթէպտիլ Էտէր . լաքին տիւնեա պու ռա , եադըն , վադըթլարտա աճայիպ պիր ան- թարգտա թէպտիլ օլտու , վէ հէր կիւն թէպտիլ օլմադտա տըր : Պուղու , թէ- լէկրաֆ , մաթպատա վէ եադըն վադ- լին . թըն պաշգա իճատ վէ հիւնէրլէրի սայ քի հէր շէյի թէպտիլ Էթտիլէր : Էսքիտէն գալմա մէքթէպ վէ թէպի- յէճէ ուսուլար տէհրին բուհունա ույ- ղուն կէլմէղլէր : Պիրաղ ադտէմ պիր քէօյիւ զկարէթ Էթմէմիլ վուդու պուլարադ , Հայ Աւետարանականլա- ղըն մէքթէպլինէ կիթտիք : Մէքթէպլին տիւլարնտա սապրգ կէօրմէտիլիմիլ պիր շէյ կէօղիւմիւղէ տօգանարադ , ծոուն նէ իչիւն իսթիմալ օլունտուղու- նու խօճատան սիւալ Էյլէտիլիմիլտէ , մէրդուլմ չօճուղլարը թէքտիր Էթ- մէք իչիւն եաթիլմը պիր ալէթ օլտու- ղունու , վէ իսմինէ տէ ֆըւֆ տէնի- վի իտիլինի իլթար Էթտիլինտէ , տօղրուսու փէք չօդ թաաճիւպ Էյլէ- տիք : Մէքթէպլին օրթաալնտա աթէշ օլարադ , մէքթիւր ալէթի գըրլպ ա- թէշին իւղէրինէ աթարդ : Գատիմտէն գալմա պիհուտէ տաթթլէր ճահիլ գալմարըն նաղարընտա հէր նէ գա- տար միւթէպէր շէյլէր մադտմընտա կէօրիւնիւր իսէ տէ , ծնլար տա պէօյ- լէ օճաղա աթըլմաղա սէղա տըր :

2. Հայ Աւետարանականլար էն էյի մէքթէպ ուսուլարընա աշնա օլմալը տըրլար :

Մէքթէպլէրէ ազիմ սիգգաթ վէ- րէրէք ծնլարը պալա պիր մէվգիյէ դօ- յան սրաղը միլլէթլէր վար տըր : Մէք- թէպլէր տէյէրէք տէյիլ եալընը դօ- լէճլէրի վէ տարէլֆինուլէրի , իլլա գալմըն Էքսէրիսի իչիւն աշըգ օլան ա- տի մէքթէպլէրի ալմէք իսթէյօրուլ , Էքի մէմլէքթէթ վար տըր քի՝ ծնլարտա տաթի մէքթէպլէր փէք մունթաղամ վէ հիւնիւ հալտէ տիրլէր : Պուլարըն պիրի Բրուսիա վէ տիկէրի Մէմալիքի Միւնթէմաղը Ամէրիգա տըր : Օլ մէմլէքթէթլէրալ վադի մէքթէպլէր հադգընտա պիր շէյ ալմէք իսթէմէ- յիլ . անճադ Հայ Աւետարանական- լար ծնլարըն հադգընտա թափսիլու պիր սուրէթտէ աշնալըգ քէսպ Էթ- մէլի տիրլէր տէրիլ : Մէսէլա ծնլարըն պիւնալարը նաթըլ տըր , չօճուղլարըն սըհէթինէ նիճէ պաղըլըր , խօճալար նիճէ դայրըլըր , չօճուղլարա մէքթէ- պի նիճէ խօշ պիր մէսքեան Էտիյօր- լար , մէքթէպ կիւնտէ գաշ սաաթ տէվամ Էտէր , թաաիլ վադըթլարը նէ գատար տըր :

Պու միսիլու մալիւմաթ թահսիլ Էթմէք իչիւն , միւմքին օլտուղու հալ- տէ պիր դաշ տիրայէթլու քիմէլէր մէղքիւր մահալլէրէ կիտիպ պու խու- սուլարտա պիղղաթ մալիւմաթ ախլ Էթմէլէր ֆէնա օլմաղ : Հալը հաղըրտա պու միւմքին տէյիլիսէ , հէր սէնէ մէգ պու միւմքին տէյիլիսէ , հէր սէնէ մէգ պիր մէքթէպլէր հադգընտա քէնտի լէյիսլէրի թարաֆընտան նէշը օլունան լարօրթօլար օղունուլարադ ծնլար հադգընտա չօդ շէյ Էյրէնիլէպիլիլ : Պու լարօրթօլարը Էլէ կէշիլմէք կիւն պիր մաալահաթ տէյիլ տիր : Հէր պիր Միուլիւն մէքթէպ իչիւն պիր դօմի- սիօն թէշքիլ Էյլէսէ , վէ ծնլարտա մէքթէպլէր լաղըմ կէլէն պու մալիւ- մաթլարը թօիլլասալար էյի օլմաղ մը :

Հայ Աւետարանականլարըն թիւր- քիտա օլան մէքթէպլէրինի իտաշ Էթմէք զըմընտա էն էյի մէքթէպլէր ուսուլարա վուդուֆիլլէթ քէսպ Էթ- մէլէրի փէք չօդ ֆայտէյէ միւնիպ օ- լաճաղը պի իշթիպաշ տըր :

ՎԱԼԻՏԵՅՆ ԻՉԻԻՆ

Պու հաֆթանըն Էրմէնիճէ Աւետա- րէրինտէ , ԽՐԱՏՏՈՒ վալիտէյն թա- րաֆընտան չօճուղու վիճուաճա սըհ- հէթինէ լաղըմ կէլէն սայ վէ տիգ- գաթտան պահա Էտիպ , Էվիլլա ծն- լարա սըգ սըգ վէ զիյատէ միգտարլէ մուալէճէ վէրմէքտէն սաղընտըլըր : « Չօճուղլարա աալա մուալէճէ վէրիւ- մէմէլի տիր տէմէք իսթէմէմ , անճադ մէրամըմ » չօճուղուն հասթալըլըր նէ օլտուղունա վէրիլէճէք իլաճտա տա- լի նէ թէէսիր վար իտիլինէ էյի աշ- նա օլմաղսըլըն վէրմէք թէհիլքէլի օլ- տուղունու աննաթմադ տըր : տէր : Հաթթա , միւնիլիֆին Էֆքեարընճա , չօճուղտա աղըրճա պիր հասթալըլըր նիշանէլէրի կէօրիւլիւլիւ հալտէ , թէղ հէքիմ չաղըլմալը տըր , վէ պու պապտէ վալիտէյն թարաֆընտան օ- լան ճիւղի պիր իհմալըլըլ չօճուղուն Էօլիւմիւնէ սէպէպ օլապիլիլ : Վէլալին հէր ուֆադ քէյֆիլիլք իչիւն չօճու- ղա մուալէճէ վէրմէք տաթի պէօյիւք պիր եանղըլըլ տըր : Անա պապա Էքսէրիյէ չօճուղա պիր տէֆատան վէրտիլ իլաճըն միգտարընտա տաթի եանղըլըր : Չօճուղ գըմընա վէրիլէն մուալէճէնին միգտարը պէօյիւք ա- տամա վէրիլէն միգտարտան չօդ աղ օլմալը տըր : Մէսէլա՝ պիր մուալէճէ- տէն պէօյիւք պիր աաաճա 20 տամ- լա վէրիլիլ իսէ , քիւչիւք պիր չօճու- ղա ծնտան անճադ 2 տամլա , պէլքի տէ տահա աղ վէրիլմէսի իճապ Էտէր :

Պու մէմլէքթէթտէ չօդ քիմէլէր զանն Էտէրլէր քի , սըհէթի հըֆլ Էթմէք , եաթօտ հասթալըլարըն Էօ- նիւնիւ ալմաղ իչիւն պիր տաթմ հիշ տէյիլ իսէ երլտա պիր քէրէք գան ալտըրմալը տըր : Պու Էֆքեարա դա-

հիպ օլանլար դան ալմադլա ինսանըն տամարլարընտա պուլունան պողուգ մատտէլէր չըգար տէյիւ պէլլէմիլլէր իսէ տէ, չօգ եանդըլըլար: Լուզում սուղ եէրտէ գան ալմանըն սէմէրէսի անճագ շու օլուր քի վիճուտ զայըֆլանըպ, գազաէն պիր հասթարդ կէլտի յի հալտէ, գարըր գօյամազ: Պազը պաղը ամէլլիք պիր իլաճ ալմազ Լազըմ տըր տէյնլէրին իտտաասը տաթի այնի պունա պէնկէր, Պու թարդ էֆքեար ու ատէթլէր պաղը էսքի մէքթէպ հօճալարըն, Շայիրտլէրին թէր պիլլէսինէ լաղըմը տըր տէյէրէք չօճուգլարը, գապահաթըր գապահաթ սըղ, պիլա ֆէրգ սըրա Ֆալագասընա ալմալարընա պէնկէր, Պիր չօճուգ անճագ գապահաթ իլլէսիլի հալտէ, օ տա ագիլանէ, տէյիլ ինսաֆսըղճա, թէտիպ օլունմասը ճայիլ օլտուղու միսիլլիւ, ինսան տաթի հասթա օլմատըգճա մուալէճէ ալմամալը տըր, վէ ալարըղը հալտէ՝ տիգգաթլէ, եախօտ տահա էյիսի՝ ուսթա պիր հէքիմին թէրթիպի իւղըն ալմալը տըր:

«ՊէՆ ԱՍՄՍ. ԻՄ ՍԻՁ ԶԵՊՈՒԳԼԱՐ ՍԵՆՁ»

Քրիստոս էֆէնտիմիլ քէնտի շայիրտլէրի իլէ էթտիլի սօն սէօհպէթլէրին պիրինտէ, ծնլարա պու սէօղլէրի սէօղլէտի, վէ մանասը տաթի շու տուր քի, Քրիստոս էֆէնտիմիլ իլէ ծնուն, տէյիլ սալթ օլ վագըթ հուղուրունտա պուլունան շայիրտլէրին, իլլա տիւնեա սօնունատաք ծնա թապի օլան ճէմի սահիհ Քրիսթիանլարըն մապէյնիտէ, ասմանըն քէնտի չըպուգլարը եախօտ տալլարը իլէ օլան պաղ կիպի զայէթ եագըն վէ սըգը պիր ալագա օլուպ, պու ալագանըն վասիթասը իլէ Քրիստոսա շայիրտ օլանլարըն քեաֆֆէսի ծնտան պիր նէվրուհանի նաֆագա, գուվլէթ վէ հալթալըլար: Յովհաննէսին ինճիլինտէ մէղքիւր քէլամը հալի օլան թէ ինճի պապը օգույան՝ օլ քէլամըն մանասը հագիգաթէն պու օլտուղունու կէօրէճէք տիր: Իմաի Աւետաբերի օգույան կէրէք Բրօթէսթանթ, կէրէք Լուսաւորչական քիլիսէլէր աղալարընա, վէ կէրէք պուլլարըն պիրիսինտէն օլմայըպ, պու ճիւմլէ իլէ Քրիստոսուն շայիրտլէրի իղ տէյնլէրին ճէմիսինէ սիւալ էտէրիլ քի, չըպուգլարըն ասմա իլէ օլան ալագասը կիպի

ծնլարըն տա տամայա թէյպիհ օլունան Քրիստոս իլէ եագըն վէ սըգը ալագալարը վար մը տըր: Պիր ատէմին Քրիստոս իլէ պէյլէ պիր ալագասը օլմագ իլին, Քրիսթիան տէնիլէն պապատան վէ անտան տօղմուլ օլմասը քիֆայէթ էթմէղ. նէ տէ Քրիսթիան պիր միլլէթտէն օլարագ Սուրբ Երրորդութիւնուն իսմի իլէ վագթիլ օլմասըլլա, եախօտ վագըթ պէ վագըթ հաղորդութիւնա եագլաշմասը իլէ օլապապը թահսիլ էթմիլ օլապիլլիր: Քրիստոսուն շայիրտլէրի իղ տէյիլ էթրաֆըրդտա էյիլէնէնլէրին վէք չօղունուն իշպու իֆթիլարընա շիմտի զիքը օլունանլարտան պաշգա պիր էսաս կէօրմէյօրուղ. եանի՝ Քրիստոս իլէ քէնտի ալարընտա, չըպուղուն քէնտի ասմասը իլէ օլան ալագա կիպի լուհանի հայաթ վէրիճի պիր ալագա, էյլէ սըգը պիր պաղ պուլունտուղունուն պիր էսէրինի կէօրմէյօրուղ: Օնլար՝ քէնտի թավը ու հարէքէթլէրինտէ Քրիստոստան լուհանի հայաթ ալմադտա, ծնտան պէսլէնիլ օնունլա պէրապէր եաշմագտա օլտուղլարընա հիշ պիր իսպաթ եա պիր նիշանէ կէօթէրմէմէքտէ տիրլէր: Պիր չըպուգ լարչասը սիճիմ իլէ տէ պիր ասմայա պաղլանըլապիլլիր, Լաքին պունունլա ասմանըն չըպուղու եախօտ տալը օլմագ: Պէյլէ տէ պիր ատէմ Քրիստոս իլէ տէրունէն ալագասը օլմագսըղըն, պիր Քիլիսէյէ խարիճտէն պէնտ օլապիլլիր: Պիր ատէմին Քրիստոսուն սահիհ վէ խասա շայիրտի օլմասընա էն էյի վէ սաղ իսպաթ՝ օնուն ալագընըն, աղղուլէրինիլ վէ թավը ու հարէքէթլէրինիլ, վէլհասըլ հէր պիր հալլինին Քրիստոսուն վէրտիլ թալիմաթ վէ կէօթէրտիլ իպրէթէ մի թապըղ օլմասը տըր:

Էրմէնիճէ Աւետաբերտէն Թէրճիմէ:

«ՇԵՐՐՏԻՆ ԵՆԵՆԼԱՄԷ, ԻԼԼԱ ԽԱՅՐ ԻԼԷ ՇԵՐՐԻ ԵՆԷ» (Բօմ. Ժ. Բ. 21):

Պու թէյպիլին էհէմիլլէթիլի, էվլլա ծնու թուլ մայօրսունուղ, վէ պատէհու իճրասընտա պուլլանույօրսունուղ կիպի ֆարղ էտէրէք, թաստիլ էտէլլիմ:

Ֆարղ էտէլլիմ քի պիր քիմաէ խըյանէթիլտէն նաշի կէլիլ թարլանա աթէլ վէրտի. սէն տէ պունա նիպէթ վարըպ օնուն

քէնտի հայվանաթը իլին իհթիլաթլը սաղլատըղը օթու եախօտ հարմանտալ պուլլատալը եագըն: Պունունլա ծնու սաղլա տահա պէյիլէ պիր գարար վէրմէլէ թահիլէ էթմիլ օլտուղունտան, շիւպէն սիլ կէլիլ սէնին աղըլըն իհրագ եախօտ պաղըն խարապ էտէճէք տիր, սէն ալարթը օնուն էվիլի աթէլէ վէրմէլէ պէ եախօտ պօթանընտա օլան աղաճալ խարապ էթմէլէ չալըլաճագսըն: Պէյլ պիրիպիրինիլտէն ինթիգամ ալարագ, թավ պիլթըլա թարլատան, պաղտան, սլալ չէտէն, էվտէն վէ օլանճա վարլէթիլի տէն օլաճագսընըլ, Պիրիպիրինիլտէն օլմալինէ գաստ էթմէնիլ տէ ինթիմալտէ իսէ տէ, հէլէ պիրիպիրինիլտէ տէրէճէլ նիշայէտէ տիւլան օլաճագընըլա հի շիւպէն եօգ տուր: Պունուն գաթիլնա գար, տօթլարընը վէ աշպալընըլ ինտիտէ իթիպարընը գալմայաճագ, շիւլ քի, հալլինիլէ նաղարէն, հէրքէս սիլտէ ճանալարտան գաշար կիպի գաշաճալ տըր:

Եինէ պահա էտէլլիմ քի էսնաֆընտալ պիր քիմէսնէ սէնին ալագաթաճալ պիր սըրընը, եախօտ մալինին պիր գուտուրունու մէյտանա չըգարտը, սէն տէ ծնա մուգապիլ օնուն սէնաթլընա միլթալիլ պիր հիլլէսինի, մէսլա իթէտիլի ֆիլաթլըն ֆահիլ օլտուղունու, միլթէրլէրինէ խապէր վէրիլ, նասըլէր օ սէնի ֆասլ էթտի իսէ, սէն տէ միլթէրլէրի մէրթէպէ օնու պաթըրմաղա չալըլտըն: Պու հարէքէթիլիլ իլէ մալինիլին իթիպարընը գըրիլ օլուպ, միլթէրլէրինիլ գայալ էտէճէքսինիլ, վէ սէնաթլըն էսրարընը տըլարը չըգարտընըլ իլին պիլթիւն էսնաֆ սիլէ խասիմ օլաճագ, ալմ տէ սիլի մուֆաստալ վէ մուանիտ ատէմէր տէյիլ պէլլէլէճէք տիր:

Տէֆա ֆարղ էտէլլիմ քի, կէրչէլլէյէ տշնա օլուպ թէյպիլիլ մէղէլէլ էթմէլէ մէճպուր օլտուղուն իլին միլթէտաղա ատէմին պիրի սանա խասիմ օլուպ սէնի բաֆըլը, հէրճուտճող, տէյիլ ֆասլ էթմէլէ պաշլատը. սէն տէ օնուն պուլունտուղուն տիրին թալիմաթլըն վէ այնլէրինէ գարըն սէյլլէլէլէ պաշլատըն. հալլլէ օ սէնին իլէ տահա վիլատէ հիտտէթլէ միւճատէլէլէ կիրիլիլ, սէնին շալտընա վէ մէղէլլինէ հագարէթ էտէճէք: Իշ պու սըրալարա վարտըգտա՝ թարաֆէյն տիւնէ վէ ինսաֆա մուղայիր չօգ շէյլէր սէյլլէնէճէք, վէ նիլէ եագըլաճագ հարէքէթլէրտէ պուլունաճագսընըլ, Պունլարըն քեաֆֆէսիլտէն շու սէմէրէ հասըլ օլաճագ քի, սէն օ ատէմի իսլահ էտէմէտիլտէն մատէ, օնուն կէրչէլլէլէ գարըն օլան տալլէ թիլի արթըրըլ, օնու սանա ալթ օլմամագ իլին քէնտի էֆքեարը վէ գամիլինէ գար-

յաթ շը պահաւոր է թմէյէ մէծաւոր է թմիշ օնտալ լաճադսըն : Սէնին հարէքէթին տախի մադու ու պուլ սայրամայաճադ , չիւնքի Բիթապը քրմէյ չէրիթին թէնալիշինէ գարշը հիտտէթ վէնապէյ նէֆաանիյէթ կէտթէրմիշ օլտուղունտան , քաթս տինսիդ քիտնէլէրէ Ինճիլի վէ Գրիթիտանէն սըղը գէվզէնմէյէ վէսիլէ վէրմիշ օլաճադմէյէ սըն :

Տճլալ Իշթէ սու միտիլիւ թաժը ու հարէքէթ՝ Պէշյո « չէրրաէն եէնիլմէք » վէ խարապիյէթէ միւ ճիւղ օլմագ տըր :

(Տէվաճ օլաճաճաթ)

Աւետարեք իշիւն :

ԿԻԻԼՄԵՒ ԴԱՅԻՉ ՄԻ

(Աւետարեքին 11 ինճի նաճիւրստանս պէվաճ)

Յակոբոս պապաւորնտան՝ Կիւլմէք ինսանա ֆէրրաշըգ վէ չէհրէսինէ հիւան վէրիւր տէյիւ իշիթտիյնտէ ,

« Հա , պապա , սէն արթըգ իշիւի պիւլիւրիւմ . պիւլիւմ Գուրտոյու (քէօիէյի) չօգ կիւլաիւրիւրիւմ , օ տա կիւլգէլ օլուր » տէպիւր ֆէրէքէ :

« Սայըր , օղլում , Գուրտո կիւլմէգ . վէ հիշ պիւր հայվան կիւլմէվ , Սէլաւ կիւլմէք թապիւթըն սալթ ինսանա վէրմիշ տիւր : Բիմաէ ազլ վար իտէ , կիւլմէք օնտա օլուր . քիմաէ դուվէյի նաթըգէ (բանականութիւն) տէնիլէն դուտարէթ վար իտէ , կիւլմէք խառնիյէթ ի օնտա պուլունուր , չիւնքի կիւլմէք նէսնէլէրին միւնասիպէթ եա միւնասիպէթ սիգլիյնի անլամագ տան օլուր . անլամագ իտէ ազլ մախսուս տուր » :

Յակոբոս . « Էվլէթ , պապա պու սապաւանամ պիղէ թառաւ հաղըրար իքէն , քիւլչիւք պէպէյիմիլ Մովսէս աղլայըպ տա մէմէ իսթէմէսին տէյիւ քէնտինի էյլէնտիւրմէք իշիւն օնա քիթապըրմտան մէճիւր էտէն սըջանլարըն նազլիյէթ ինի օգուտում տա , չօգ կիւլիւր » :

Փ . « Պէլի , Յակոբոս , պիւլիւմ քիւլչիւք Մովսէս տայիմա չօգ կիւլէր . լաքին սէնին օգուտուղունու եաթօտ կէօրտիւքէրինէ օլտուղունու անլատըղը իշիւն տէյիւ , չիւնքի քէնտիւր տաճա անլայամաղ , Կիւլմէք իքի չէչիւտ օլուր . պիւրի թապիւի , եաթօտ անլայարագ , վէ օլ պիւրի ազլի , եաթօտ անլայարագ : Սլլաւ պիւլիւմ թապիւթընըգէ օյլէ թէրթիւլ վէ խալգ էթմիշ տիւր քի , կիւլմէք վարըղըրըն սայքի պիւր դըսիւ տըր . վէ պիւր եէնի տօղմուշ չօճուգ սաղ գալմասը իշիւն , նէֆէս ալըպ վէրմէյէ միւլթաճ օլտուղունտան , քէնտիւրի պիւլին պիւլմէսին , իսթէսին իսթէմէսին , Սլլաւ քէնտինէ օ իսթ խառնը վէրտիյի կիւլի , կէրէք վիճուտին վէ կէրէք ալաղըն հիւսնիւ սուրէթտէ քէմալիյէթ էրմէսի իշիւն տախի կիւլմէք իդթիլալը օլտուղունտան , Հաղգ թառալ պուլուն խառնուրումագ էօյլէ եօղըրմուշ տուր : չէօյլէ քի չօճուգալը պիւլէ տաճա ազլըրը տըլըմագտան , միւլթաղիլ կիւլմէք կէրէք տիւրէր , վէ կիւլէրէր » :

Յ . « Պապա , գըղգարնտալըմ Լուսիա վէ պէն տախի փէք չօգ կիւլէրիւղ . սէն վէ անամ նիշիւն չօգ կիւլմէյ օրսուղունու . գօրգարըմ քի սիգէ դարար օլաճադ :

Փ . « Պիղ տէ սիգին դատար իքէն փէք չօգ կիւլէր իաիւք . չօճուգալըմ վէ կէնճէրէ չօգ կիւլմէք լաղըմ տըր : Ստէմիլը պէօյիւտիւրէրինտէ , եիւղլէրինի ֆէրրաշըգը , վէ թապիւթըրըն խօշուղու՝ չօճուգալը վէ կէնճիւքէրի վաղթընտա պուլունուղլաղը ֆէրրաշիյէթէ կէօրէ օլուր . գիւրա հօմիւն իլք չաղարընտա վիճուտան սինիլէրի վէ էթլէրի կիւլի թապիւթ տախի եաթօտ օլուրագ , օնլարընէ հաղտէ տուրմաղա վէ իշիթմէյէ ալըշաղըրընա էօյլէ դալըր , վէ էօյլէ փէքիւշիլէր : Չէօիլէքէիին հիւնէրինի կէօթէրէն տիւրիւ տիւրիւ գապլար չամուրեալ իքէն եաթիւրըղը կիւլի , ինսանըն տա վիճուտան վէ ալաղըմ հիւսն կէյնճէյի չամուրըգ վէմանը պու չօճուգալըգ վէ կէնճիւք չաղը օլտուղունտան , ձէնապը Հաղգ սիգլիւ տաճա պիւլտաէ կիւլմէք վէ ֆէրրաշ օլմագ թապիւթընը ինսան էթմիշ տիւր , սէվիլիւմ » :

Յ . « Եա , պապա , Պատուէրմիլ Սերուրէնի կէյնէ կիւրակիլէրին պիւրինտէ վէրտիյի վապտան (քնարանը դալիպա երեմիտան իտի) պէն պէօյլէ անլատըմ քի , պիւլ կիւնաշարըմը սէպէպիւնտէն տայիմա գապալէթի վէ մէլալ կէյմիլիւր : պէն տէ պուլունու իւղէրինէ պիւր դաշ կիւն աղըր պալը օլմաղա , հիշ կիւլմէյէ չաղըրըմ , տամա սօնկրա էտէմէտիւմ » :

Փ . « Սաշիւ տիւր , օղլում , պիղ կիւնաշարըգ իշիւն չօգ դատալէթ էթմէլիլիւ , օնլար իշիւն աղլամալըյը . լաքին տայիմա տէյիւ , Յիսուսա իման կէթիլիւ , օնտան ալթիլըգ աղտըրմուս սօնկրա արթըգ ֆէրրաշ օլապիլիլիւ , Սլլաւ իսթէմէյէ քի պիւլ տայիմա սիւքիւթ վէ տուրըն , վէ մէլիւ հիշթիլ օլալմ . Պիղէ կիւլմէք վէ ֆէրրաշ օլմագ թապիւթընը քէնտիւրի վէրտիլքտէն սօնկրա , արթըգ քիւմ « Կիւլմէն » տէյէպիլիւր : Սաշիւ տիւր քի , օղլում , պաղը տտէմէր մառտէնին անճաղ պիւր թարաֆընա պագտըրընը իշիւն , պու խուսուտա Սլլաւըն իրապէթի նէ օլտուղուն հաղըրմտա եանկըլ չֆէքտարա դաշիւր օլուրար : Մէսէլա՝ պաղըրար Գիթապը Շէրիֆտէ Էֆէնտիմիլին կիւլմէսինի գիւրի եօղ իմիշ տէյիւ , Էֆալալ էսա սըլալ , էօթէտէ « Շաղ օլուն , իրըյըն , կիւնէ տէրիւմ , չաղ օլուն » կիւլի օլալ ալթիլէրէ պէլի դայրի մանա վէրէրէք , քէնտի չֆէքտարընճա չֆէնտիլէրինէ ոյմաղա չաղըրըն : Սայըր , սէվիլիւմ , Սլլաւ քէնտի քէնտինէ դարշը հարէքէթ էտէմիլ . Ինսան վէրէն , հիւմ եէնի տօղմուշ չօճուգալը կիւլմէք թապիւթընը վէրէն հիւսն քէնտիւր տիւր » :

Աւետարեք իշիւն :

ԵՆՆԻ ԶԼԳԱՆ ԲԱՐԵԿԱՐԳԻԶԼԵՐ

Հայըր վաղըթտան պէրու իղմիտտէքի Նիկողայոս Առաջնորդա գարշը չօգ թէչէքէլէր օլունմագտա իտի քի , մէղքիւր Առաջնորդ քէնտի թաշտը իտարէսինտէ օլան ճէմաաթըն թէգատտիւմիւնէ պիւսպիւթիւն վաղիֆէսիլ , տէրին ոյգույա տալմըլ տըր :

Կէօրիւնիւր քի շօլ թէչէքէլէր քէնտիսինէ էօյլէ գուվիլէթէ թէէսիւր էթտիլէր քի , ոյգուտան ույանըպ քէնտի րէֆիգլէրիլէ եէնի պիւր նիղամ ու իսլահաթա թէչէպալիւս էյլէմիշ տիւր : Իմտի պիղ տէ մէրգուսուն քէնտի իւղէրինէ ալտըրը պու եէնի մանսուպու թէպրիւք էյլէմէյէ մէճալըր օլմուշուղ : Միլլէթին նիղամ ու իսլահաթընա արղուքէշ օլանլար , պիւլա իշիլպալա , շօլ եէնի դըյամէտէն բաբեկարգիլէրին ամէլլէրինի իշիլմէք արղուսունտա օլտուղլարընը միւշահէտէ էյլէտիլիմիդաէն , օնլարըն նաղար ու տիգգաթընը իշպու ամէլլէրին պիւր դաշընա տալէթ էտէրիլ :

Պիւրինճիսի Օվաճըգտա նիքեաճ օլմուշ պիւր առէմիւն թէքրար նիքեաճ էտիլմէսի տիւր : Գալիլէն իշիլթալիմիդէ կէօրէ , Նիկողայոս Առաջնորդ Բրօթէսթանթ նիքեաճը իլէ քիւմ քի նիքեաճ օլուր իտէ , թէքրարէն նիքեաճ օլմագսըղըն , չօճուղու վաֆիթիլ օլունմաղըն տէյիւ պիւր նիղամ վաղ էթմիշ տիւր : Իմտի Օվաճըգտա Բրօթէսթանթ վալիլին եէտիլլէ նիքեաճ օլունմուշ առէմիւն պիւրի , քէնտի չօճուղունու վաֆիթիլ էթմէք մագսէտիլլէ Լուսաւորչական քիլիսէսինէ միւրաճաթա էյլէտիլիտէ , թէքրարէն նիքեաճ օլունսուն , եօղ իտէ չօճուղ վաֆիթիլ օլունմագ տէյու Նիկողայոս Առաջնորդ թարաֆընտան գալիլէն ճէվապ վէրիլմիշ : Առաջնորդուն իշպու նիղամ ու հարաքէթիլտէն աննալըմագտա տըր քի , Լուսաւորչական քիլիսէսին այն ու առէթի միւլալիլինճէ օլմայան հէր նիքեաճ մուհաղաղ (վաւերական) տէյիլ տիւր , վէ ալունեառէ միլեօնճա ֆաթիլէալար զինատա եաշամագտա աղըրար , նասըլ քի իղմիտտէ վաղթիլլէ Բրօթէսթանթը տան տէճմէ ներսէս նամ պիւր քաշանայ , իշիլթալիմիդէ կէօրէ օրատա պուրատա տէմէքտէ իմիշ : Պէշյոլէ պիւր նիղամ ու իտատանըն պիլէսա օլտուղունու , վէ ալէլ խուսուս Ինճիլի Շէրիֆ իւղէրինէ մալիւմաթսըղ վէ ճահիլ ու պաթթալ ֆիքիլլէրտէն նէչէթ իթմէսի ալիքեար կէօրիւնմէքտէ տիւր , եօթսա սիւալ էտէրիլ քի , աճապա Բրօթէսթ

թանթարըն էթտիյի նիքեաշար, ին- սանիյէթ ու հտէպէ վէ քրիսթիանը- զա եագըշմայան թալր ու հարաքէթ- լէրլէ օլմայըպ, եանի՛ սէրիօշ էտի- ճի մէշրուպաթլարլէ ինսանըդտան տըշարը չըգարապ, րէշալէթ վէ է- տէպսիլիլիլէր էթմէյիպ, իլլա ինսու- նիյէթ ու հտէպէ վէ քրիսթիանըզա շայան հարէքէթլէրլէ իճրա օլուն- տուղն իշիւն միւ մուհագգադ սա- յըլլայօր :

Մէրգում Առաջնորդ վէ Քահանայ՝ Պիզիմ քիլիսէնին նիզամը պու տուր տէրլէր իսէ, պիզ տախի սօրարըզ քի, Լուսաուրչական քիլիսէ պէօյլէ պիր պիէտաս վէ ագլէ գարըշ նիզամը նէ- րէտէն ալմըշ տըր : Աննամագ իսթէ- րիզ քի, պէօյլէ պիր պաթըլիթիգատնէ պիւրհանլէրլէ թաստիգ օլունապիլիլի :

(Տէվաճ օլունահագ)

ՓՕԼԻԹԻԳԱՅԱ ՏԱՅԻՐ ՀԱՎԱՏԻՍԼԷՐ

Մարտ 10 րումի, վէ Մարտ 22 Ալաճր. 1871

ՍԹԱՆՊՈԼ

Կէշէն Չարշամպա կիւնիւ Սատրա- զամ՝ Ալի փաշա Հաղթէթլէրինին իքի թօրունլարընըն մէքթէպ տիւլիւնիւ պէօյիւք զիյնէթլէ իճրա օլունտու, Մէզքիւր իքի չօճուգ աղըր շալլար վէ միւհէվէրլէր իլէ տօնանմըշ օլարագ աթլարա պիլիպ, պիր չօգ խըսըմ ագ- րապա, խատէմէլէր վէ մէքթէպ ա- րգատաշլարը իլէ պէրապէր, մագամլէ միւնասիպ շիրլէր օգունարագ մէքթէ- պէ կէօթիւրիւլալէր :

— Լէվանթ Հէրալտըն հապատիսինէ նազարէն՝ Բումէլի Տէմիր Եօլունուն Եէտի Գուլէտէն Սթանպօլուն իշէրի- սինտէն կէշիլիլէրէք Սիրքէճի իսքէլէ- սինէտէք կէթիլիլմէտիլնէ Չաթը Շա- հանէ թարաֆընտան իրատէ պոլյորու- մուշ տուր : Եօլուն շէհրին իշինտէն կէշմէսի իշիւն լազըմ՝ օլան թէրթիպ- լէր էլէ ալընմըշ օլտուղունտան, ինշա- սընա եագընտա պաշլանըլաճագ տէ- յիւ մէմուլ օլունուր :

— Լէվանթ Հէրալտըն սէօղիւնէ նազարէն, Տէվլէթ թիւթիւնիւն հէր պիր օգգասընա 20 շէր զուրուշ, գօյուն պաշընա տախի պիրէր զու- րուշ վէրկի իլալէ էթմիշ տիր :

ԷՎՐՕՓԱ

1856, Բարիզ ահտնամէսի իլէ Բու- սիայա Գարա տէնիլդտէ հարա կէմիլէրի վէ գալէլէր եալիմագ հագգընտա օլան եասաղըն ֆէսիլի զըմնընտա Լոնարա- տա ագտ օլունան Գօնֆէրանս մէճի-

սի՛ մէզքիւր եասաղըն ֆէսիլ օլունմա- սընա րազի օլուպ, Չանագ գալէ վէ Պօղազ իշի պօղաղլարընը Հիւքիւմէթի Սէնիյէյէ պրադտրագ, օնլարըն էճնէպի հարա կէմիլէրինէ գալիալը օլմասընը թաստիգ էթմիշ տիր : Լաքին Մէճի- սին գարարը իւզրէ, Պապը Ալինին, քէնտի մուհագազասը իշիւն իգթիզա- լը կէօրտիւլիւ հալտէ, էճնէպի տօսթ տէվլէթլէրին հարա կէմիլէրինէ մէզ- քիւր պօղաղլարը աշմաղա սէլահիյէթի օլաճագ տըր : Իշպու պէնտլէրի հալի պուլունան ահտնամէյի իմզալայան Տէվլէթլէրին հիշ պիրիսինին, աիկէր- լէրին լէյի օլմագսըզըն՝ մէզքիւր պէնտլէրին գարարլարընտան քէնտի- նի ազատ սոյմաղա հագգըր օլմայտճա- զը տախի իլալէ օլունմուշ տուր : Մէճ- լիսին պու սուրէթտէ խիթամ պուլ- մասը՝ խուսուսա Բուսիա Տէվլէթլինէ զիյատէսիլլէ խօշ կէօրիւնմիւշ տիր : Բէթրօպուրկ կազէթասընըն սէօղիւնէ նազարէն՝ իշպու ահտնամէ Տէվլէթ- լէր պէյնինտէ շիւպհէ վէ սուի զանն սէպէսլէրինի գալտըրմըշ օլուպ, պուն- տան պէօյլէ Բուսիանըն տօսթանէ հարէքէթ էտէճէյինէ պիր քէֆալէթ սայըլապիլիլի :

— Բուսիա իմբէրաթօրու մուհա- րէպէտէն կէրի տէօնիւշիւնտէ, իշպու- ալըն Յ/17 սինտէ քէնտի փայլթալթը օլան Պէրլինէ վասլ օլուպ, Եհալիսի թարաֆընտան պէօյիւք շաղըդ նիշա- նէլէրի իլէ գապուլ օլունմուշ :

— Բարիզտէ պուլունան Ալաման- լարա շէհրի մէզքիւրիւն պայալը Ե- հալիսի թարաֆընտան օլան հագա- րէթլէրէ հիւքիւմէթ մարիֆէթիլլէ նէթիճէ վէրիլմէտիլի հալտէ, Ալաման սաքէրինին տէֆա Բարիզէ կիլմէսի լազըմ կէլէճէք տիր տէյիւ, մէզքիւր սաքէրին պաշ Գօմանտանը թարա- ֆընտան Ֆրանսա հիւքիւմէթինէ փէ- շինէն խապէր վէրիլմիշ տիր :

— Նաբօլէօն իմբէրաթօր, Պօնա- րաթ Պամիլլէտսընտան քիմնէնին Ֆրանսայա հիւքիւմտար օլմամասը խու- սուսունտա Մէպուսին մէճլիսինին պուլնտան ագտէմ վէրտիլի գարարա գարը բրօթէսթօ էտիպ, Ֆրանսա Ե- հալիսինին գուրասը հէր նիզամտան պէօյիւք, քէնտիսինին տախի Եհալի- սին գուրասը իլէ իմբէրաթօր սէշիլ- միշ օլտուղունու էսաս էտէրէք, թէք- րար Եհալիսինին գուրասընա միւրաճա- ւթ էթմէյէ նիլէթի օլտուղունու պէ- յան էթմիշ իսէ տէ, օնուն պու բրօ- թէսթօսունա պունտան ագտէմ չըգար տըզը իլանտան զիյատէ իթիպար օլուն մայաճագը փէք իհթիմալ տըր :

— Ալաման սաքէրի Բարիզտէն չըգ- տըդտան սօնկրա, շէհրը մէզքիւրտէ պաղը դարըշըղըդ զուհուր էթմիլ- տիր : Կարա Նասիմալ, Եանի Միլլէթ մուհագըղ տէնիլէն սաքէրտէն պիլ- թաղըմ քիմնէլէր, սիլահլարը դապլի էտիպ, շէհրին չըմալ թարաֆընտա Մօնմարթըր տէնիլէն միւհէմ մահա- լէ սըղընարագ, Եէնի նասալ օլունան տէվլէթէ իթաւթ էթմէք իսթմէ- միշլէր, վէ պունլար իլէ Տէվլէթ թա- րաֆընտան իւզէրլէրինէ կէօնտէրիլէն սաքէր պէյնինտէ գալիալ օլուպ, Տէվ- լէթ սաքէրինտէն պիր գաշ սաքէր զապիթանը էսիր տիւշմիւշլէր : Սէօյ- լէնտիլիլիլէ նազարէն, պաշալար տա- խի մէզքիւր սալլարլա պիրլէշմէք Եֆ- քէարընտա օլտուղլարընտան, պէօյ- իւհէք պիւր գալիալ օլուր տէյիւ գօր- դուլմագտա տըր : Քիւլլիլիլիլէ սաքէր շէհրին իշինտէ պուլունմասը սասայիշի հագգընտա գարարը օլտուղունտան, Տէվլէթ օնլարը միւմքին օլտուղու գա- տար թէզ քէնտի Եէրլէրինէ կէօնտէր- մէք գայրէթինտէ տիր : — Շէհրին սըհհէթի կիւն պէ կիւն Եյիլէշմէքտէ տիր : Կէշէն հագթիւմ էօլէնլէրին սա- յըլը Եվլէլիլի հագթիւմնընքիւնտէն Յ07 քիշի գատար Եքսիք տիր :

— Սօն հալաւտիլէրէ նազարէն ա- սըլար Բարիզ շէհրին թէքմիլ զապլի էտիպ, Հիւքիւմէթ սաքէրինի շէհրի թէրք էթմէյէ մէճպուր էթմիշլէր : Պու սաքէրտէն 2 ճէնէրալ Եօլտիւ- րիւմիւշ, շէհրին իշինտէ թօի սէտա- լարը իլէ պէօյիւք դարըշըղըդ հիւքմ էյլէմէքտէ տիր : Բարիզէ եագըն վէր- սայլտա պուլունան սալը Հիւքիւմէթ 40 պին սաքէրլէ մուհագաղա օլու- նույօր իսէ տէ, զայլէթ գօրդուլաճագ պիր հալտէ տիր :

ՄԱԼ ԳԻՅԱԹԼԱՐԸ

		Ղուրուշ
Պուղտայ սէրթ Բումէլի	քիլէսի	30—33
Պուղտայ սէրթ Անտօլու	»	28—30
Պուղտայ եուլմագ Բումէլի	»	31—33
Թիֆլիսի էնկիլիւ	օգգասը	41—44
Աֆիօն	օգգասը	513—520
Փամուգ	կէյվէ	7 1/4—7 1/2
»	Ատոնա	7 1/2—7 3/4
»	Իգմիր	8—8 1/4
Գանվէ	100 օգգասը	800—910
Գալայ	գանձար (44 օգգա)	890—900
Եիւն, Անտօլու եայգանմըշ օգգասը	»	10—41
»	» եայգանմըշ	5 3/4—6
» Բումէլի եայգանմըշ	»	41—41 1/4
»	» եայգանմըշ	6 1/2—7
Ճէնրի	»	20—24

ԱՄԵՐԻԳԱ ՄԻՍՈՐԱՐԱՐԸ ՇԻՐԷԹԻ ԹԱՐԱՅԵՆՏԱՆ
Միւլիլիլի կաղէթա Ե. ՊԼԻՍ

ՍԹԱՆՊՈԼ

ԱՐԱՄԵԱՆ ԹԱՊԱՆԵՍԻՆՏԷ
Չագմագըլար, Յակոբեան խան, նում. 12.